

Dosarul nr. 1ra-783/2022
1-20097395-01-1ra-23052022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Catan Liliana și Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 01 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Țulea Valeriu XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.08.2020 – 09.09.2021;

Instanța de apel: 24.01.2022- 01.03.2022;

Instanța de recurs: 23.05.2022-20.09.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 09 septembrie 2021, Țulea Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la 10 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Țulea Valeriu la data de 03.06.2020, aproximativ la ora 00:30, nedeținând permis de conducere, conducând mijlocul de transport de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe una din străzile din s. XXXXX, fiind stopat de către angajații poliției, care având dubii că acesta conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, i-au solicitat să treacă testarea la aparatul „DRAGER” pentru stabilirea gradului stării de ebrietate, acesta fiind de acord. În rezultatul testului cu aparatul „DRAGER” s-a constatat că acesta avea concentrația de alcool în aerul expirat de 0,71 mg/l, care conform art.134¹² alin.(3) Cod penal constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Totodată, potrivit procesului-verbal nr.239 din 03.06.2020, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, Țulea Valeriu se afla în stare de ebrietate alcoolică și narcotică confirmată prin THC pozitiv.

Respectiv, conducătorul vehiculului nu a respectat prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, și anume pct.3 care prevede că „*Participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație*”, pct. 10 alin. (2) lit. a) care prevede că: „*Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede ... permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus*” și pct. 14 lit. a) care prevede că: „*conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate*”.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Țulea Valeriu în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Țulea Valeriu, prin care a solicitat casarea acesteia, cu disponerea rejudecării cauzei în prima instanță.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- în partea aplicării prevederilor art.321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, prima instanță nu a motivat nimic, deși urma să menționeze circumstanțele de fapt și de drept, precum și probele administrate care justifică posibilitatea examinării cauzei penale în lipsa inculpatului;

- despre sentința primei instanțe, inculpatul a fost informat atunci când a fost reținut, la 06 ianuarie 2022.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută fără modificări sentința primei instanțe.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului, în comiterea faptei incriminate precum și lipsa unor încălcări procesuale la etapa urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță a stabilit corect starea de fapt, acțiunile inculpatului Țulea Valeriu fiind corect încadrate în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal.

La fel, cu referire la motivele invocate, precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de individualizare a pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta comisă, or, acesta și-a recunoscut vina, instanța de apel a notat că aceste afirmații ale apelantului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, luând în considerare probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu

privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prima instanță s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate de către partea apărării, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, apelul înaintat, în situația respectivă, are un caracter declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de apel, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

De asemenea, instanța de apel a conchis că nu are temeii de a interveni în sentința primei instanțe, nici în partea stabilirii pedepsei inculpatului or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului, s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Astfel, instanța de apel a indicat că prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În acest sens, instanța de apel a mai notat că, la evidenta medicului psihiatru și narcolog nu se află, este caracterizat pozitiv, de date compromițătoare pe numele lui, primăria or. Căușeni nu dispune.

Potrivit cazierului contravențional, Țulea Valeriu Alexandru a comis contravenții prevăzute de art.85 alin.(1) și art.231 alin.(2) Cod contravențional. Totodată, anterior Țulea Valeriu a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Căușeni din 01.03.2016, și recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La fel, instanța de apel a reținut că prin sentința Judecătoriei Căușeni din 17.06.2016, Țulea Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 1 an și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 22.05.2019, Țulea Valeriu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 trei luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.85 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa stabilită lui Țulea Valeriu, a fost adăugată în întregime, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2018 , stabilindu-i pedeapsa definitivă pe un termen de 7 luni de închisoare.

Totodată, instanța de apel a stabilit că circumstanțe atenuante nu au fost stabilite, fiind prezentă circumstanța agravantă – comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară.

Astfel, instanța de apel a concluzionat, reieșind din circumstanțele cauzei, că infracțiunea comisă face parte din categoria celor ușoare, ținând cont de scopul pedepsei penale în restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de persoana inculpatului Țulea Valeriu care anterior a fost condamnat, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.264¹ alin.(4), 186 alin.(2) și 264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i aplicate pedepse cu închisoarea, care însă nu a fost suficiente și nu și-au atins scopul de reeducare, vinovatul n-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție.

În acest sens, instanța de apel a atestat că, pedeapsa aplicată a fost justificată, iar Țulea Valeriu pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, urmează să execute pedeapsa în limita stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 10 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, care este una echitabilă în raport cu valorile sociale lezate și circumstanțele comiterii infracțiunii.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu au fost constatate careva erori procesuale la etapa urmăririi penale care ar servi drept temei reducerea termenului pedepsei stabilit.

4. Decizia instanței de recurs este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Țulea Valeriu, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 5), 6), 10) Cod de procedură penală și solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă următoarele:

- cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- la examinarea cauzei în instanța de apel, partea apărării a solicitat în temeiul art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, reducerea pedepsei inculpatului, deoarece deși acesta a fost reținut la 07.08.2020, învinuirea i-a fost înaintată la 08.08.2020, pe când urma să-i fie înaintată învinuirea în aceeași zi;

- de asemenea acestuia nu i s-au adus la cunoștință drepturile și obligațiile în calitate de învinuit, fapt demonstrat la (f.d.79), lipsește semnătura învinuitului, fiind doar a apărătorului acestuia;

- nu au fost luate în considerare circumstanțele atenuante – recunoașterea vinovăției de către inculpat și că, la data examinării prezentei cauze penale, a expirat mai mult de 2/3 din termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Astfel, indică cu referire la temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală, că instanța de fond a examinat cauza în conformitate cu prevederile art.321 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, or, în acest sens la materialele cauzei penale sunt anexate încheierea din 08 iulie 2021 de aducere silită a inculpatului Țulea Valeriu (f.d.123), raportul colaboratorilor de poliție din 16 iulie 2021 (f.d.124), încheierea din 16 iulie 2021 de anunțarea în căutare a lui Țulea Valeriu (f.d.127, 128), iar potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel din 01 martie 2022 (f.d.163-167), inculpatul Țulea Valeriu a fost prezent la examinarea cauzei în ordine de apel.

În privința alegației recurentului, ce ține de neaplicarea de către instanța de apel a prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, procurorul invocă că un asemenea temei nu a fost invocat în cererea de apel, iar potrivit art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, această ingerință poate fi invocată în recurs în cazul în care a fost invocată în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

De asemenea, consideră că nu corespunde realității nici argumentul că învinuirea a fost înaintată lui Țulea Valeriu în afara termenului stabilit de lege, de la ziua reținerii ultimului, or acestuia i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire contra semnătură în termenul stabilit prin prisma dispoziției art.282 alin.(1) Cod de procedură penală, adică în termen de 48 ore de la ora și data reținerii.

Totodată, notează că potrivit procesului-verbal de informare a învinuitului și apărătorului său, despre terminarea urmăririi penale din 08 august 2020 (f.d.98), avocatul și inculpatul nu au înaintat careva cereri, demersuri sau obiecții.

La fel, indică că în susținerea temeiului de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu a fost invocat nici un argument.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz se reține că, potrivit textului recursului, recurentul indică temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 5), 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt,*

care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;", manifestând dezacordul cu soluția primei instanțe de examinare a cauzei în lipsa inculpatului, precum și cu soluția instanțelor de judecată de neaplicare în privința inculpatului Țulea Valeriu a prevederilor art.385 alin.(4) Cod de procedură penală, precum și cu neluarea în considerare a tuturor circumstanțelor cauzei la stabilirea pedepsei inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeuri de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, și-a întemeiat just soluția în baza probelor verificate și apreciate corect de instanța de apel prin prisma art.101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie.

La fel, se atestă că, instanța de apel s-a expus asupra tuturor chestiunilor relevante invocate în apel, invocate repetat în cererea de recurs ordinar, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe, cu o motivare a soluției ce corespunde dispozitivului deciziei, care este expus clar.

Totodată, ce ține de alegațiile recurentului privind individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Țulea Valeriu și anume că: *„nu au fost luate în considerare circumstanțele atenuante – faptul recunoașterii vinovăției de către inculpat și că la data examinării prezentei cauze penale a expirat mai mult de 2/3 din termenul de prescripție de tragere la răspundere penală”*, Colegiul penal lărgit conchide că nu pot fi admise, or prima instanță în sentință (f.d.141 verso, 142) și instanța de apel în decizia sa (f.d.179-181) și-au motivat corect soluția de aplicare în privința inculpatului Țulea Valeriu a unei pedepse privative de libertate, sub formă de 10 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, nefiind aplicată o pedeapsă în cuantumul maxim prevăzut de art.264¹ alin.(4) Cod penal.

În acest sens, se observă că instanțele de judecată au adoptat soluția în latura pedepsei, ținând cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art.art.7, 75, 76, 77 Cod penal, precum și de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2)Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Țulea Valeriu, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Țulea Valeriu, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, or inculpatul a săvârșit repetat, mai multe infracțiuni, inclusiv similare, pentru săvârșirea cărora a fost condamnat la pedepse cu închisoare, dar nu s-a reeducat și conștientizat gravitatea acțiunilor sale.

Prin urmare, se atestă că, instanțele ierarhic inferioare just au conchis că, în privința inculpatului Țulea Valeriu, nu este echitabilă stabilirea unei non privative de libertate, or, aceasta nu va atinge scopul pedepsei penale stabilit la art.61 alin.(2) Cod penal.

Subsidiar, cu referire la alegațiile recurentului, că instanțele de judecată nu au aplicat în privința inculpatului prevederile art.385 alin.(4) Cod de procedură penală și nu i-au redus pedeapsa, având în vedere erorile procesuale admise în privința lui, Colegiul penal consideră că nu pot fi acceptate, or criticile invocate de recurent nu pot fi apreciate ca fiind relevante și că ar afecta în careva mod drepturile procesuale ale inculpatului Țulea Valeriu.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că inculpatul Țulea Valeriu a fost reținut la 07.08.2020, ora 16:00 (f.d.94), fiindu-i aduse la cunoștință și înmânate sub semnătură ordonanța de punere sub învinuire, precum și explicate drepturile și obligațiile acestuia la 08.08.2020, ora 10:48, la nici 24 ore de la reținere (f.d.78), ce nu afectează în careva mod drepturile procesuale ale inculpatului.

Totodată, ce ține de temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit atestă că a fost indicat fără a fi susținut prin careva motive întemeiate.

Mai mult, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei prin prisma acestui aspect, observă că inculpatul Țulea Valeriu a fost citat legal (f.d.118), însă acesta nu s-a prezentat în ședința instanței de judecată și nici nu a informat instanța de motivele neprezentării (f.d.122), motiv din care, instanța de judecată prin încheiere a dispus aducerea silită a inculpatului (f.d.123), dar în urma măsurilor de căutare a colaboratorilor de poliție a IP Căușeni, acesta nu a fost găsit la domiciliul său, fiind stabilit că este plecat peste hotarele țării (f.d.124), și astfel instanța de judecată a dispus în mod repetat aducerea silită a inculpatului (f.d.127), dar locul aflării acestuia nu a mai fost identificat.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că prima instanță, după ce a efectuat toate măsurile posibile de a asigura prezența inculpatului la ședința de judecată, întemeiat și corect a dispus conform prevederilor art.321 alin.(2), (5), (6) Cod de procedură penală, examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele relevante contestate și în prezentul recurs, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra chestiunilor esențiale invocate de avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Țulea Valeriu, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece decizia adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând

a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Țulea Valeriu XXXXX*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 20 octombrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Catan Liliana

Plămădeală Ghenadie